

UŽIMTUMO TARNYBA PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS

TRIŠALĖS TARYBOS PRIE UŽIMTUMO TARNYBOS PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2024-03-27 Nr. Tk-
Vilnius

Posėdis įvyko 2024 m. kovo 21 d. 10.00 val. – 12.00 val. Užimtumo tarnyboje, adresu – Geležinio vilko g. 3A, Vilnius.

Posėdžio pirmininkas – Jovita Pretzsch – Lietuvos profesinė sąjunga „Solidarumas“ pirmininko pavaduotoja.

Posėdžio sekretorė – Eglė Švabauskienė – Užimtumo tarnybos Paslaugų departamento vyriausioji specialistė.

Darbuotojų (profesinių sąjungų) atstovai: Jovita Pretzsch – Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ pirmininko pavaduotoja; Marija Varasimavičienė – Lietuvos metalistų profesinių sąjungų susivienijimo pirmininkė; Kęstutis Juknis – Lietuvos profesinės sąjungos „Sandrauga“ pirmininkas.

Darbdavių atstovai: Gintarė Boreikytė – Lietuvos verslo konfederacijos biuro vadovė; Daiva Macijauskė – Lietuvos pramoninkų konfederacijos, verslo aplinkos ir ekonomikos departamento direktoriaus pavaduotoja.

Valstybės institucijų atstovai: Inga Liubertė - Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo rinkos grupės vadovė; Osvaldas Šmitas – Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, talentų grupės vadovas; Julius Jakučinkas – Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos, mokymosi visą gyvenimą departamento direktorius.

Kiti asmenys: Aurelija Maldutytė – Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidiumo narė; Daiva Kvedaraitė - Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ atstovė; Ramunė Grigienė – Užimtumo tarnybos Priemonių organizavimo departamento patarėja; Jurgita Zemblytė - Užimtumo tarnybos stebėsenos ir analizės skyriaus vedėja; Ilona Budrevičienė - Užimtumo tarnybos priemonių organizavimo departamento vyr. specialistė; Gytis Darulis - Užimtumo tarnybos direktoriaus pavaduotojas.

DARBOTVARKĖ:

1. Posėdžio darbotvarkės tvirtinimas
2. Tinkamų finansuoti Užimtumo tarnybos klientų aptarnavimo departamentų 2022 m. pateiktų vietinių užimtumo iniciatyvų projektų paraiškų sąrašo svarstymas. Pranešėja - Užimtumo tarnybos priemonių organizavimo departamento vyr. specialistė Ilona Budrevičienė.
3. Situacija Lietuvos darbo rinkoje. Pranešėja – Užimtumo tarnybos stebėsenos ir analizės skyriaus vedėja Jurgita Zemblytė.
4. Parama verslo kūrimui. Pranešėja – Užimtumo tarnybos priemonių organizavimo departamento patarėja Ramunė Grigienė.

5. Užimtumo tarnybos strategija 2022 – 2024 m. Progresas ir prioritetinės kryptys. Pranešėjas – Užimtumo tarnybos direktoriaus pavaduotojas Gytis Darulis.
6. Diskusija
7. Einamieji klausimai (dėl kito Trišalės tarybos posėdžio preliminarios datos, darbotvarkės ir kita).

1. SVARSTYTA. Posėdžio darbotvarkės patvirtinimas (10:00:01 – 10:03:20).

Posėdžio pirmininkė Jovita Pretzsch pristatė posėdžio darbotvarkę ir posėdžio darbotvarkę skubos tvarka papildytą klausimą, kurį Trišalė taryba prie Užimtumo tarnybos turi svarstyti (dėl vietinių užimtumo iniciatyvų projekto).

NUTARTA: Pritarti posėdžio darbotvarkei.

2. SVARSTYTA. Tinkamų finansuoti Užimtumo tarnybos klientų aptarnavimo departamentų 2022 m. pateiktų vietinių užimtumo iniciatyvų projektų paraiškų sąrašo svarstymas (10:03:20 – 10:33:17).

Pranešėja - Užimtumo tarnybos priemonių organizavimo departamento vyr. specialistė Ilona Budrevičienė informavo, kad, vykdant Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2024 m. sausio 31 d. Nutartį Lietuvos Respublikos vardu, įpareigojančią atlikti pakartotinį UAB „Aktyvi investicija“ vietinių užimtumo iniciatyvų (toliau – VUI) paraiškos vertinimą, Kauno klientų aptarnavimo departamentas (toliau - Kauno KAD) pakartotinai įvertino UAB „Aktyvi investicija“ VUI paraišką. Kauno KAD 2024 m. kovo 19 d. Priemonių organizavimo departamentui pateikė informaciją apie pakartotinai įvertintą ir atrinktą UAB „Aktyvi investicija“ VUI projektą, kurį numatyta įgyvendinti Šakių r. savivaldybėje, steigiant 6 įrengimų operatorių darbo vietas, panaudojant 135780 eurų subsidiją, numatyta vykdyti žvalgomojo gręžimo veiklą, steigti 3 grunto vežimo įrangos operatorių ir 3 gręžinių gręžimo įrangos operatorių darbo vietas. 2022 m. paraiška buvo atmesta dėl paraiškos teikimo metu buvusio 2,63 Eur įsiskolinimo Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui, kurį teismas pripažino mažareikšmiu ir pasirinktos įsigyti darbo priemonės buvo skirtos nebūtinoms automobilinio krautuvo vairuotojo tiesioginių funkcijų atlikimui (steigiamų darbo vietų pareigos pakartotinio VUI paraiškos vertinimo metu buvo patikslintos).

Pranešėja trumpai priminė VUI projektų atrankos eigą 2022 metais, kad 2022 m. VUI projektų atranka paskelbta spalio 10 d., Trišalės tarybos posėdis įvyko lapkričio 29 d. Atrankai buvo pateikta 50 VUI paraiškų, jose numatyta įsteigti 208 naujas darbo vietas, panaudojant 4,4 mln. eurų. Klientų aptarnavimo departamentai atrinko 14 projektų paraiškas, kurių vertė – 992731,00 Eur, steigiamų darbo vietų skaičius – 48, 2022 m. projektams įgyvendinti buvo planuota skirti 5,3 mln. Eur. Buvo galimybė finansuoti visus atrinktus 14 projektų, kurių finansavimui 2022 m. ir pritarė Trišalė taryba.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą informaciją, siūloma UAB „Aktyvi investicija“ VUI projektą įtraukti į 2022 m. finansuojamų VUI projektų sąrašą.

Siūlymas: Aurelija Maldutytė – Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidiumo narė uždavė klausimą dėl įmonės veiklos per visą laikotarpį (nuo 2022 m.). Domėjosi, ar teismo informacijoje yra pateikta informacija ar įmonė vystė savo veiklą.

Siūlymas: Ilona Budrevičienė - Užimtumo tarnybos priemonių organizavimo departamento vyr. specialistė informavo, kad Užimtumo tarnyba įsipareigojusi nagrinėti ir vertinti tos dienos paraiškos pateikimo situaciją.

Siūlymas: Ramunė Grigienė – Užimtumo tarnybos Priemonių organizavimo departamento patarėja patikslino, kad inovatyvių sprendimų, plėtros įmonės veikloje nepastebima, tačiau vadovaujamosi bendro pobūdžio informacija. Skolų įmonė neturi, pagal Sodros duomenis įmonėje – 2 darbuotojai. Taip pat posėdžio narius informavo, kad pasiūlymas įgyvendinti, dar nėra galutinis rezultatas, jie turi įgyvendinti. Iki sutarties pasirašymo daug reikalavimų turės atitikti.

Siūlymas: Aurelija Maldutytė – Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidiumo narė uždavė klausimą, ar įmonei iš anksto bus pervedamos lėšos. Ar vertinami piktnaudžiavimo atvejai. Ar įmonės vadovas nesusijęs su ankstesniais projektais.

Siūlymas: Ilona Budrevičienė - Užimtumo tarnybos priemonių organizavimo departamento vyr. specialistė atsakant į klausimą dėl finansavimo pakomentavo, kad avansas pervedamas pasirašius sutartį. Dėl dalyvavimo ankstesniuose projektuose pabrėžė, kad yra Deminimis apribojimas dėl sumos, tačiau dėl apribojimų vadovui – jų nėra. Pranešėja akcentavo, kad Užimtumo tarnyba turi keletą saugiklių, kriterijų, kuriuos turi atitikti, kaip pvz. įmonės buveinės adresas – registruota ne mažiau 1 metus; įmonės taip pat turi pateikti garantą.

Siūlymas: Jovita Pretzsch – Lietuvos profesinė sąjunga „Solidarumas“ pirmininko pavaduotoja padėjo gerb. A. Maldutytei už klausimą akcentavo, kad ateičiai galime įsivertinti ir pasiūlytus dalykus stebėti, prieš suteikiant finansavimą.

Siūlymas: Gytis Darulis – Užimtumo tarnybos direktoriaus pavaduotojas išreiškė susirūpinimą teismo sprendimu, užduodamas klausimą, kur yra riba skolos dydžio, kuris yra toleruotinas, kokius prioritetus dėlioja teismai šiuose klausimuose.

Siūlymas: Jovita Pretzsch – Lietuvos profesinė sąjunga „Solidarumas“ pirmininko pavaduotoja padėjo posėdžio nariams už išsakytas mintis ir pasiūlė pritari/nepritarti atviru balsavimu.

NUTARTA: nutarta įtraukti į 2022 m. finansuojamų VUI projektų sąrašą UAB „Aktyvi investicija“ VUI projektą. Pritarė – 8, susilaikė – 0, nepitarė – 0.

3. SVARSTYTA. Situacijos Lietuvos darbo rinkoje pristatymas (10:33:17 – 10:58:27).

Pranešėja – Jurgita Zemblytė. Užimtumo tarnybos stebėsenos ir analizės skyriaus vedėja pristatė bendrą situaciją Lietuvos darbo rinkoje. Pranešimo metu buvo akcentuojama, kad situacija darbo rinkoje yra gerėjanti. Vertinant Europos sąjungos kontekste, Lietuva priklauso šalims, kai nedarbo lygis yra didėjantis, tačiau lūkesčiai gerėja, vertinant Lietuvos banko prognozes, tikimasi, kad situacija derės arba išliks stabili, nes darbo rinka išlaiko savo atsparumą.

Pranešėja apžvelgė pagrindinius 2023 m. ekonominius ir socialinius rodiklius, diktuojančius tendencijas, tai – daugėja veikiančių ūkio subjektų, grupės darbuotojų atleidimų skaičius augimas nepastebimas, BVP neigiamas pokytis (pramonės sektoriaus susitraukimo įtaka).

Akcentuojama, kad užsieniečių įdarbinimas turi didelę įtaką darbo rinkai. Lietuvoje turimas pats didžiausias užsieniečių srautas per visą stebimą laikotarpį. Pažymėtina, 2023 m. padaugėjo užsieniečių iš Azijos šalių ir priešingai nei 2022 m., didžioji dauguma - vyrai. Per metus šalies darbo rinkoje užsieniečių skaičius išaugo 56 tūkst. ir dabar sudaro beveik 142 tūkst.

Siūlymas: Aurelija Maldutytė – Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidiumo narė dėkodama už gerai Lietuvos situaciją atspindinčių skaičių analizę ir pateikimą, domėjosi: padidėjusių bedarbių skaičiaus sąsaja su ilgalaikių bedarbių skaičiaus didėjimu (Užimtumo tarnyba pastebi ilgalaikių bedarbių skaičiaus augimo tendencingumą, kokios to gali būti priežastys); darbuotojų trūkumas, pramonėje dirbančių asmenų susitraukimas, laisvų darbo vietų iššūkis susijęs su ekonominiu eksporto nuslopiniu; grupės darbuotojų atleidimų augimas maitinimo sektoriuje.

Siūlymas: Jovita Pretzsch – Lietuvos profesinė sąjunga „Solidarumas“ pirmininko pavaduotoja pranešėjai pateikė klausimą apie tekstilės sektorių: kokios tendencijos dėl bankrotų, dėl grupinių darbuotojų atleidimų.

Siūlymas: Jurgita Zemblytė. Užimtumo tarnybos stebėsenos ir analizės skyriaus vedėja atsakydama į išsakytus klausimus akcentavo, kad ilgalaikių bedarbių skaičius tikėtina augs dėl ilgėjančios darbo paieškos, taip pat dėl naujai atsiradusio darbo rinkai besirengiančio asmens statuso. Dėl pramonės sektoriaus pranešėja pabrėžė, kad pramonės sektorius tikėtina neužsipildo kvalifikuotos darbo jėgos poreikio, taip pat ir darbo vietų užpildymas užsieniečiais – šiame sektoriuje nemažas procentų užsieniečių dirba. Stebint maitinimo sektorių pagal skaičius negalime teigti, kad grupės darbuotojų atleidimų jame padaugėję.

Siūlymas: Daiva Kvedaraitė - Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ atstovė pranešėjai pateikė klausimą apie atvejo vadybininkus, ar jie pasiteisino dirbant su ilgalaikiais bedarbiais. Taip pat teiravosi dėl situacijos su negalią turinčiais asmenimis, kodėl jų užimtumas mažėja Lietuvoje.

Siūlymas: Jurgita Zemblytė. Užimtumo tarnybos stebėsenos ir analizės skyriaus vedėja atsakydama į klausimą apie tekstilės sektoriaus stebėseną, neišskyrė pastebimų tendencijų, jei būna atleidimai, jie ne tokie ženklūs.

Siūlymas: Inga Liubertė - Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo rinkos grupės vadovė, pateikė atsakymą dėl neįgaliųjų, paminėdama, kad neįgaliųjų užimtumo atotrūkio duomenys yra įvardinti Europos švieslentėje, kuris skaičiuojamas pajamų ir gyvenimo sąlygų tyrimo duomenimis. Valstybinės socialinio fondo valdybos ir Užimtumo tarnybos duomenys neįgaliųjų mažėjimo nerodo, detalesnį vertinimą atlieka Europos komisija. Tačiau gali būti, kad tai yra skirtingų statistikų skaičiavimo metodų klausimas.

Siūlymas: Kęstutis Juknis, Lietuvos profesinės sąjungos „Sandrauga“ pirmininkas teiravosi, kodėl ilgėja darbo paieškos laikas ilgalaikiams.

Siūlymas: Jurgita Zemblytė. Užimtumo tarnybos stebėsenos ir analizės skyriaus vedėja atsakydama į klausimą pabrėžė, kad darbo paieška ilgėja dėl mažos laisvų darbo vietų pasiūlos, terminuotų įsidarbinimų indėlis čia taip pat juntamas. Pranešėja teigė, kad artėjant vasarai, lūkesčiai optimistiniai, kadangi pasiūla didėja.

Siūlymas: Ramunė Grigienė – Užimtumo tarnybos Priemonių organizavimo departamento patarėja papildė, kad prie ilgalaikių bedarbių patenka ir jaunimas, kuris baigia mokyklą, ir jaunos mamos, auginančios vaikus, tačiau neturinčios galimybių jų suderinti tai su darbu, ir pan.

Siūlymas: Gytis Darulis – Užimtumo tarnybos direktoriaus pavaduotojas akcentavo, kad ilgalaikių sąraše patenka ir asmenys, kurie dirba su žemės ūkiu kvitais. Turime didelį šešėlių valstybėje.

Siūlymas: Osvaldas Šmitas – Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, talentų grupės vadovas teiravosi dėl aukštos kvalifikacijos ateities perspektyvų laisvų darbo vietų požiūriu. Ar įmanomas pokytis?

Siūlymas: Jurgita Zemblytė. Užimtumo tarnybos stebėsenos ir analizės skyriaus vedėja atkreipė dėmesį, kad Užimtumo tarnyboje veikia aukštos kvalifikacijos ir kompetencijos centras, kurio tikslas pritraukti daugiau darbdavių, kuriančių aukštos kvalifikacijos laisvas darbo vietas, taip pat yra perspektyvu – profesinio mokymo teikiamos aukštos kvalifikacijos ir kompetencijos įgijimo programos.

NUTARTA: Didelių pavojaus signalų nematyti, darbo rinka ir toliau išlieka atspari.

Prognozuojami užimtumo lūkesčiai išlieka stabiliam lygyje.

4. SVARSTYTA. Parama verslui kurti pristatymas (10:58:27 – 11:30:14).

Pranešėja - Ramunė Grigienė. Užimtumo tarnybos Priemonių organizavimo departamento patarėja pristatė paramos verslui priemonę. Posėdžio nariams pristatė: kam skirta paramos verslui priemonė, kam skiriamas finansavimas, kokios paramos galima tikėtis, kaip teisingai užpildyti dokumentus, kokie paraiškų kriterijai, subsidijų sąlygos ir sutartiniai įsipareigojimai. Taip pat pristatė paraiškų vertinimo rezultatus, sėkmės istorijas po priemonės įgyvendinimo.

Siūlymas: Daiva Macijauskė – Lietuvos pramoninkų konfederacijos, verslo aplinkos ir ekonomikos departamento direktoriaus pavaduotoja domėjosi, kaip sprendžiamos situacijos, jei tokių pasitaiko, kai subsidijos gavėjai po paramos gavimo veiklos nevykdo.

Siūlymas: Ramunė Grigienė – Užimtumo tarnybos Priemonių organizavimo departamento patarėja Patvirtino, kad piktnaudžiavimo atvejų pasitaiko, tačiau vadovaujantis sutartiniams įsipareigojimams, kreipiamasi į teismą, išaiškinimui.

Siūlymas: Aurelija Maldutytė – Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidiumo narė domėjosi, kokie veiksmai su asmenimis, kuriems, kaip parodė laikas, verslas nepavyko, ir ar ši priemonė skirta visai Lietuvai, nepriklausomai nuo regiono. Taip pat teiravosi dėl finansavimo - kokia suma suplanuota šioms metams šiai priemonei ir kaip dažnai kviečiami paraiškų teikėjai.

Siūlymas: Ramunė Grigienė – Užimtumo tarnybos Priemonių organizavimo departamento patarėja Reaguodama į pateiktus klausimus, atsakė: jeigu paraiškos sąlygų įgyvendinti per 36 mėn. nepavyksta, pagal tvarką yra numatyta pinigų gražinimas (100 proc – pirmais metais, 80 proc. – antrais metais ir 50 proc. jeigu darbo vieta naikinama trečiais metais); parama skirta visai Lietuvai, šiai priemonei suplanuota, kad bus įsteigtos – 1325 darbo vietos, numatyta, kad vienos darbo vietos lėšų skyrimo vidurkis yra 17 tūkst. Eur. Dėl paraiškų teikimo intervalo, pranešėja patvirtino, kad kvietimai teikti paraiškoms vykdomi du kartus per metus.

Siūlymas: Marija Varasimavičienė – Lietuvos metalistų profesinių sąjungų susivienijimo pirmininkė pranešėjos teiravosi, ar ši priemonė taikoma ir įmonėms.

Siūlymas: Ramunė Grigienė – Užimtumo tarnybos Priemonių organizavimo departamento patarėja patvirtino, kad paramos verslui kurti priemonė skiriama tik fiziniams asmenims, steigiantiems darbo vietą sau.

NUTARTA: Paramos verslui priemonė integracijoje labai svarbi, tik privalome stebėti ir stengtis užkardyti piktnaudžiavimo atvejus.

5. SVARSTYTA. Užimtumo tarnybos strategija 2022-2026. Progresas ir prioritetinės kryptys 2024. (11:30:14 – 12:03:27).

Pranešėjas – Gytis Darulis. Užimtumo tarnybos direktoriaus pavaduotojas posėdžio dalyviams pristatė Užimtumo tarnybos nuveiktus strateginius darbus ir pasiektus tikslus. Pranešėjas trumpai priminė NEOS strategijos kilmę ir pagrindinius 2022 metais užsibrėžtus tikslus bei uždavinius.

Pristatė prioritetines Užimtumo tarnybos veiklos kryptis 2024 metams, akcentuojant – talentų pritraukimą į viešąjį sektorių, migracijos politikos valdymą, asmenų su negalia užimtumo reformos įgyvendinimą, sistemingą partnerysčių valdymą, paslaugų kokybės vertinimo sistemą, skaitmeninę reformaciją, struktūruotą karjeros konsultavimo paslaugų teikimą, naujos Užimtumo tarnybos struktūros įgalinimą, automatizuotą siūlymų įsidarbinti išdavimą. Trumpai apžvelgė apklausų rezultatus, pristatė virtualią konsultantę Užimtumo tarnyboje – *EMA*.

Siūlymas: Aurelija Maldutytė – Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidiumo narė pasidžiaugė Užimtumo tarnybos skaitmenizacijos procesais ir tobulėjimu. Išreiškė pasiūlymą Užimtumo tarnybai pasvarstyti relokacijos galimybes.

Siūlymas: Gytis Darulis – Užimtumo tarnybos direktoriaus pavaduotojas atkreipė dėmesį, kad diskusijos 2023 metais ministerijos lygmenyje vyko, tačiau lieka neišspręstas finansinės atsakomybės klausimas. Mažas žingsnis privalomų yra vietinių užimtumo iniciatyvų priemonė.

Siūlymas: Osvaldas Šmitas – Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, išreiškė siūlymą dėl STRATA duomenų tikslingumo plėtojant darbo rinkos prognozavimo sistemą. Taip pat posėdžio narys pasidalijo patirtimi apie darbuotojų vertinimo sistemą jų institucijoje. Pabrėžė, kad priemonė, kurią vykdome tarpinstituciniu lygmeniu dėl aukštos pridėtinės vertės asmenų pritraukimo iš užsienio išties tikslinga, išreikš poreikį bendradarbiavimo tęstinumui.

NUTARTA: Užimtumo tarnyba juda tikslingų pokyčių linkme.

Svarbus bendradarbiavimas ir dalijimasis gerąja patirtimi visoms įstaigoms.

6. SVARSTYTA. Einamieji klausimai (dėl kito Trišalės tarybos posėdžio preliminarios datos, darbotvarkės ir kita. (12:03:27 – 12:09:04)

Siūlymas: Jovita Pretzsch, Trišalės tarybos posėdžio pirmininkė pasiūlė kitą Trišalės tarybos posėdį surengti rugsėjo mėn. viduryje, toliau laikantis tokios tvarkos, kai kito posėdžio data apklausos būdu posėdžio nariams siunčiant pasiūlymus dėl keleto galimų posėdžio datų ir darbotvarkės.

Siūlymas: Daiva Macijauskė – Lietuvos pramoninkų konfederacijos, verslo aplinkos ir ekonomikos departamento direktoriaus pavaduotoja uždavė klausimą posėdžio nariams dėl leidimų užsieniečiams išdavimo tvarkos pakeitimų Užimtumo tarnybos įsakymo pagrindu. Išreikštas susirūpinimas dėl dokumento derinimo.

Siūlymas: Kęstutis Juknis, Lietuvos profesinės sąjungos „Sandrauga“ pirmininkas padėkojo Užimtumo tarnybai už posėdžių organizavimą.

NUTARTA: Bendru sutarimu nutarta kitą Trišalės tarybos organizuoti 2024-taisiais metais, III (trečią) ketv. Apie leidimų išdavimo tvarkos pasikeitimus atsakymas Trišalės tarybos nariams bus pateiktas kartu su Trišalės tarybos protokolu.

Posėdžio pirmininkas

Jovita Pretzsch

Posėdžio sekretorė

Eglė Švabauskienė